

DEBRECEN-N. VÁRADI ÉRTESEITŐ.

Vasárnap Máj. 12-én 1850.

19.

2-ik negyedév, 8^{dik} évfolyam.

(D. 100.) **Eladó szeszgyár** (1. 3.)

Piskóltón, a' gróf Rhédei fűtág birtokában levő mintegy 25 köblös szeszgyár tíz köblösnyi telekkel, minden hozzátartozó épületekkel és felszerelési készülettel örök áron el, vagy hasznérbébe adandó. Különös kedvező körülmény ezen szeszgyárnál, hogy éppen mellette több ezer ölla kiszolgálható, a' mely a' fent tisztelt család által minden esetre eladó, minélfogva a' tulajdonos gyáros, közel levén Tasnád, Margita, Zilah, 's több nevezetes marha vásárokhöz, valamint a' jó piacon Nagy-Károlyhoz is két óra járásra, legbiztosab jövedelemre számíthat ezen szeszgyár által. Értekezhetni felőle N.Váradon vagy Bojton telyeshatalmu biztos

Nagy Lajossal.

(NV. 58.) **Eladó lovak.** (1. 3.)

Két csinos fekete szőrű, 15 markos, jól kitanult kocsi-ló, szerszámostul, vagy a' nélkül, továbbá egy jó karban levő hintó, és egy fedeles szekér minden órán eladó. Értekezhetni a' N.Váradit tudakozó intézet ügynökénél.

(NV. 59.) **Kiadó lak** (1. 3.)

Nagy Váradon, Oláh Püspök utca 387. számú háznál három szoba, konyha, kamara, pince, fa-szín minden nap kiadó. — Ugyanott mindenféle asztalos műkészítésre száraz deszkák, dió, hárs, cseresznye 's több funernak valók eladók találtatnak.

(NV. 60.) **Eladó uti hintó** (1. 3.)

egy egész fedelű új izlés szerinti kényelmes jó karban levő uti ládakkal ellátva 300 pfrért minden órán eladó. Értekezhetni a' N.Váradit. intézetben hol akudni is lehet.

Debrecen-takarékpénztári részvények

kiknek eladó volna? — jelentse be a' tudakozó-intézetbe — mely által azonnal megvásároltatik.

(D. SK.) **Eladó ház.** (2. 6.)

Debrecenben, Vargautcán 2249-ik szám alatti ház, minden órán eladó. Értekezhetni iránta a' t. intézetnél.

(D.) **Eladó szőlő** (2. 3.)

 három kapa, a' Boldogfalvai kertbe az első járáson, igen nemes fajú gyümölcsökkel és fiatal öltványokkal ellátva, szabad kézből eladó. Bővebb tudósítást vehetni N. utjact 1590. sz. a. háznál.

(NV. 57.) **Zabért-árpa csere.** (2. 3.)

N.Váradon levő cs. kir. élelmezés-tárnál zabért-árpa csere a' cs. kir. parancsnokság által ekkép rendeztetett u. m. 8 köből árpáért 10 köből zabot cserebe elfogad. Ezen ajánlat valamint a' serfőzők és molnárok, ugy másoknak is mindenkinek, kinek ezen csereire szükségek van, tudomásul adatván — a' cs. kir. élelmezési-tárba szivesen elváratnak, hol is hogy az árpa a' legjobb minőségű, mindennap látható, több és kevesb számú köblönként kiszolgálható. Kelt N.Váradon Május 1-én 1850.

A' cs kir. élelmezés-tár hívatata által

(D. 59.) **Eladó lovak.** (2. 3.)

B. Ujvároson egy tenyésztésre alkalmas 4 éves 16 markos sötét-sárga csöddörló, mely a' lovaglásra is ki van tanítva, és szelid természetű, — ezen kívül pedig más két közönséges használatra való fíjatal ló eladó. — Irántok bővebben lehet értekezni B. Ujvároson a' Tisztartónál, Debrecenben pedig Dalmi Károlynál.

(NV. 56.) **Lak változtatás.** (2. 3.)

Nagy Váradit polgár Komonyik Benedek orgona 's zongora művész, illő tisztelettel tudatja a' t. c. közönséggel, hogy eddigi lakását Körös utca 710. számú háza tette által, hol valamint eddig ugy ezután is pontos szolgálatát ajánlja.

(D.) **Kövessy Ferenc szoba-festő** (1.)

Debrecenben, tudatja a' tisztelt közönséggel, hogy eddigi lakását Szép-utcáról — Nagy-piac utcára t. Uhrinyi Pál ur 2144-ik szám alatti házához változtatta által. Egyszersmind valamint a' helybeli és a' környéki t. c. illetőknek eddig is telyes iparral kívánta tetszésüket megnyerni, ugy ezental is legdiszesh szobafestési szolgálatát annál is inkább ajánlja, hogy közelebről a' legdivatosb mintákat egyenesen Bécsből megszerezni el nem mulasztotta.

(NV. 41.)

Lóhágatás.

(3. 4.)

Benicky Adolf Bihar megyében keblezett Cséffa mezővárosában folyó évi márciustól kezdve utolsó Juliusig, következő nemmes vérti csődörökkel, alább elsorozandó feltételek alatt fog hágattatni:

1-ör Frevill telivér angol, 16 $\frac{3}{4}$ markos, 7 éves, setétpaj, születet Ürményben, Gróf Hunyadi istállójában, atya Frevill, anyja Memmon; hág 30 forintért p. p.

2. Expectschen, telivér angol, 15 $\frac{3}{4}$ markos, 6 éves, aranypaj, báró Veselényi Miklós zsidói istállójából; atya Expectschen, anyja Norma; hág 16 frt. p. p. Minden kancától a csődörösként 20 p. kr. fizetendő.

Kik a hágatandó kancákat huzamosb ideig Cséffán kívánják tartani, lovaik kenyelmes istállóval, a hasas vagy gyenge csikók kancáik pedig jól elrekesztet kalickával ellátva lesznek. Zabnak köbte 2 frt. p. p. legjobb szénának mászája 1 frt. p. p. lovaszok naponkénti élelmezése 10. kr. p. p. alomnak való szalma ingyen adatik.

Cselédekre, takarmányok pontos kiszolgáltatására leendő felügyelését, úgy nemkülönbben a kancák betegsége esetére a lovászmester (veterinárius) szorgalmát, 's segédelmét ajánlja.

(NV. 55.)

Bérbeadandók.

(2. 3.)

NVáradon a' kispiacon, 250. számú házban 4 szoba, konyha, kamara, cselédlak, fél szin, fél istálló, pince, szénapadlás, ruhaszárasztásra padlás, melyek külön tetszés szerint felszítva, akár együtt megkaphatók, — értekezhetni a' tulajdonos

Tokody Imrével.

(D. 97.)

Egy nő

(2.)

ki a' gazdaszonság minden szükségese jártasságaiban tapasztaltsággal bír, 's előkéli helyen szolgált kulcsárnóknak kiadó gazdaszonságnak vagy magános uri egyénhez főzőül ajánlkozik. — Utasítást ad rólla a' debreceni tudakozó-intézet.

(NV. 51.) **Jakab Sándor**, ki 1832-ki ápril 25-kén,

mint okleveles ügyvéd Bihar-megyey al-levéltárnouln vezetett ki, 's e' hivataláról 1849-ki Május hóban önként lemondott, valamely uradalomnál, vagy más gazdasági-intézetnél, gyáraknál, számvevői, levéltári, vagy más ily nemű tiszttul ajánlkozik. 10 darab bizonyítványai, 's ajánló-levelei, megtekintés végett, eredetiben a' nvrádi, — hiteles másolatban pedig a' debreceni tudakozó-intézetben letétetvék; lakása NVárad-Olasziban felső hidnál 230 sz. alatti háznál van, 's a' feltételeknek bérmentes levélbeni közlése tisztelettel kéretik.

(2. 3.)

E' folyó évi Május 15-kén okvetlenül

(NV. 50.)

végbe megy

(3. 3.)

a' fő- és végső-húzás

A' nagy pénznyereményi-sorsjútéknak, melynek a' foglalatja egy, mesterembereknek a' használatára szolgáló kölcsönpénztárnak az alapítására határozatott.

A' fenn kijegyzett napon

tehát ezen Lotteriának az **54,200** minden fő- és mellék-talányai sorsvetésre jutnak, és a' nyereményeknek a' kifizetése e' folyó évi Május 29-kén elkezdedik

Ezen Lotteria különös nyereségeinek az előadása:

Évek óta ime ismét az első sorshúzás, melynél, cseély betétellel, oly tetemes nyeremények alkothattaknak, — és e' Lotteria elsőbbséget érdemel minden előtte lejártszott hasonló vállalatok között, mivel azoknak egyike sem volt, középszémbeli 54,200 nyereményeknek a' tetemes számával javadalmazva, 's még pediglen úgy, hogy szinte minden 4-ik sorszáma egy talány háromlik.

Ezen Lotteria tartalmaz 4 javadalmazást 25,000 — 209,000 — 237,000 — 244,000 forintjával és a' 715,000 forintnak az értéke, 200,000 — 30,000 — 20,000 — 12,000 — 5000 's a' t. forintnyi nyereményekre felosztatott.

Különösen kedvezményezve vannak a' III-ik osztálybeli veresen ékesített sorsok; ezek nem csak hogy a' főhúzásban részesülnek, melyben a' 200,000 f. ból álló főtalány megnyeretik, — hanem van még különös húzások is 30,000 — 3000 — 2000 's a' t. forintnyi találókkal.

Ezen különhúzás, melynél a' veres sorsokra a' fennemlített különös kedvezmények háromlanak szinté Május 15-kén elkövetkezik, 's mintegy különhúzást képez, mivel tartalmazza az, a' középszémbeli 400 valóságos talányoknak a' nagy számát, 30,000 — 3000 — 2000 's a' t. forintjával, melynél a' legkisebb kiemelt találó 50 v. forintot nyer 's tovább a' 35,000 bizonyos nyeréseket is 75,000 forintnyi értékben.

A' IV-ik osztálybeli aranyékesített sorsok általánosan a' többi három sorsosztályok' minden nyereségeikkel éldelek, 's nem csak a' 200,000 — 30,000 's a' t. forintnyi talányokra szinte együttjatszának, hanem még van azonkívül egy saját, kizárólag ezen a' sorsokra határozott különhúzások is, mely a' 20,000 — 2000 — 1500 — 1200 — 1100 — 1000 's a' t. forintból álló talányoknak a' tetemes számát tartalmazza, 's melyeknél a' legkisebb kiemelt nyeremény 50 forintot tesz, és azon. kívül minden ilyen arany

sorsra, bár húzatott is az vagy sem, egy 10 v. forintnyi jutalom háromlik.

Sorsjegyeket e' Lotteriához kaphatni a' legillendőbb árán Faur Gábor urnál NVáradon Kapucinusutcában, és minden kereskedőháznaknál a' hol az illető hirdetmények kifüggeszve vannak.

Bécs Május 6-án 1850.

I. G. Schuller és társai
cs. k. szab. nagy kereskedők.

Különös ajánlat.

 Minekutána tudva van hogy az alólrít kereskedésében a' legközelebb mult években, 's pedig kétszer egymásután két főnyereményt, t. i. két két százezer forintot társasági-játékokban elnyerődöt, hogy tehát ezen szép szerencse többször is megtörténhessen, az alólrítlnal ismét több rendbeli társasági-játékok alakítottak, melyekben sok ezüst- és arany-sorsok foglalva vannak, t. i. egy 20 közönséges, 7 ezüst- és 3 arany-sorsjegyekkel 15 pft., egy 24 közönséges, 5 ezüst és 3 arany-sorsokkal, 20 ft. p. p., egy pedig 40 közönséges, 10 ezüst- és 5 arany-sorsjegyekkel 50 p. ft egy ötödörös nyereményre, az első részvényi sorsok e' f. évi Május 15-ki a' főhúzásban 43-szor, a' második 40-szer, a' harmadik pedig 75-ször jádának, 's mind a' három társasági-játékok úgy vannak elrendezve, hogy azokban okvetlenül nyerni kell, de mennyt azt csak a' Május 15-ki főhúzás után tudhatni bizonyosan, melyekre nézve a' társasági-játékok, melyekben a' kiadó, sőt a' bécsi nagy-kereskedők és részvényesek különösen ajánlatnak, mint-hogy pedig ezen Lotteriából jövedelem jó célra, 's több szegény sorsu mesterembereknek felségelésére határozatott, ezenkívül hogy e' szük idő viszonyai b a' a' szegényebb sorsu ember is könnyebben egy egy sorsot vehessen, mely által boldog és szerencsés lehessen, az alólrít kereskedésében Kapucinusutcában egy közönséges sorsot a' húzás napjáig csak 2 ft 25 krért pengőbe fog adatni, mely sok előadot kedvezésekre nézve tehát nem kell késni, nem kell halasztani, mert az előbbeni jóslat biztatni látszik, hogy a' főnyeremények Magyarhonban ismét telepedhetnek, 's megtörténhet, hogy harmadszor is az alólrítlnal a' hol már is igensok sorsok eladtak.

NVáradon ápril 25. 1850.

Faur Gábor m. k.

(D.) Gyermektanítási ajánlat (1. 3.)

Debreceben egy középkorú férfiú szándékozik háznál gyermekeket tanítani szép írás, számtan, és földleírásra. A' gyermekeiket háznál taníttatni szándékozó szülők bővebb értesítést vehetnek a' debreceni tudakozó inlézetben.

(D.) **9 kiscseber hegyi ó bor** (1.)
eladó Debreceben. Utasítást ad a' debr. tud. intézet.

folyó hó május 15-dik napján lesz
a' nagy sors húzás
54,200

tetesem számmal nyereménnyel készpénzben.

Nyerhetni egy fél

million és 215,000 fr.

v. c., melyek közt **53** nagy nyerő sors van
u. m. 200,000, 30,000, 20,000, 12,000, 5,000,
3,000, 2,000, 1,500, 'stb.

folyó hó május 29-én 's folytonosan a' nyeremények már fizetődnek.

 E' nagy nyereményekre sorsjegyeket — csak május 14-ik napja azaz Kedden reggeli 8 óráig lehet még kapni a' debr. tud. intéz.

Ajánlkozó cselédek:

kiadó gazdasszony, inasok, kocsisok, egy lovasz.

Főlkérés Debrece Polgáraihoz!

A' művészet emeli a' nemzet fényét. Minden országban és időktől fogva, a' szépre és nemestre törekvő honpolgárok, örömet élveztek a' gyönyört, mit nemzeti művészek nyujtának! — A' művészet tágas országának egyik legnemesebb ága a' színi ésezt, mint a' mely a' nyelvi tökéletesítésének szent eszméjével foglalkozik! — Polgárok! ti bírtok egy templomot, a' művészetnek egy templomát, — mely kisszerű ugyan, de melyben nagy eszmének, valóban hű és szorgalmas papok tesznek áldozatot. — Magas királyi kegy örkődik a' nemzet palladiuma a' magyar nyelv fölött, ti tehát ne hagyjátok el azokat kár a' nyelv-életének, éltök összes napjait áldozzát! — Vegyétek bár a' színészeket, mint gyárművészeket, lehet-e Debrece színészeire panaszkodok? alig van hét, melyben egy új darabot ne tanulnának, hogy ígygyeiteknek megfelelőhessenek 's hogy (mint a' kézműves gyártmányát) kelendőbbé tehessék előadásaitok? van-e egytelenegety tehetségesebb színészeitek közül, ki tetszéstököt szívvel lélekkel kiérdemelni ne törekednek? — De vegyétek őket, — mint kell és illik, — mint művészeket, — a' művész lelke erőtétést nem szenved, — 's ő elítölkölva lelke sebeit, melyeket mint magány ember polgári életben szenved, elítölkölva fájdalomait, vidám arcot mutat, hogy nektek egy élvezetes pillanatot szerezen!

Debrece Polgárai! művelt lelketök felfogja minő fájdalom duhatja a' nem feltányolt művész lelkét! mu-tassatok meg színészeitek irányában, hogy a' legnagyobb magyar város leglelkesebb lakosai, a' városukban létező egyetlen művészeti terem, nem hagyják üressen, nyomtalanul elpusztulni, sőt engedjétek azt tudatnunk a' világ-gal, hogy Debrece művelt közönsége örömet áldozza fel nélkülözhető filléreit, a' nagy színészet erőteljes felvirágzásáért! — Egy helybeli lakos.

Vegyes hírek.

Több lapok említik, miszerint Deák Ferenc meg lenne híva a miniszteriumban munkás részvétre. E' bir valósulta a' legörvendetesebben fogna megjelenni a' magyar hazának minden igaz fiát, 's egyzersmind zálogul szolgálna a' bir. kormány őszinte jó indulatának Magyarország iránt még a' legkétkedőbb pessimistáknál is.

— Bécs. A' koronaországi gyűlésekrei választások kiírása haladéktalanul bekövetkezik, mihelyt a' községek alakítva, és az új törvényszékek hivatalos tevékenységbe lépendenek, hogy a' tartomány gyűlései követek egybejötte f. év nov. hóban akadály nélkül megtörténhessék.

— A' Keglevich féle kölcsön május 1-jén történt sorsjáték huzásában nyert a' 21,964 számtal egy 10,000 pfrtot, a' 59,099 számtal 1.500 pfrtot.

— Berlin april 23. Az orosz haderő mindig nagyobb tömegekbeni gyűlésének híre Lengyelországban naponként megújul, 's nem kevésbé aggasztja a' kedélyeket, itt a' készülétek valódi terjedelméről ép oly kevéssé uralodik világos nézet, mint azoknak igaz jelentőségéről és senki sem tudja mit gondoljon a' „Deutsche reform“ azon telegrafai tudósításánál, mely két új hadtestnek oroszország beljéből elővonulását rövid szavakban jelenti. Oroszország egész szélességében nem egyéb mint soha nem nyugvó 's számlálhatlan seregeknek színhelye. Ezuttal azonban e' hírek csakugyan van némi jelentősége. Ide érkezett hitelt érdemlő utasok nyilatkozata szerint Lengyelországban az 1, 2, és 3-dik hadtest még mindig központosítva van részint Varsó és Modlin körül, részint a' poseni és kalischi utakon. Ezek mögött áll egy nehéz lovas tartalék test, 's mig hátrább Litvániában a' gránátos test A' legújabb tudósításokban hihetőleg e' két test előnyomulása van érte. — Ezen adatok megegyeznek az austriai hírlapokból vettekkel 's az orosz hadsereg ordre de bataillejával, mely szerint három had- és egy lovas test délnek, 's ugyanannyi nyugotnak van határozva, mig a' gránátosok és gardák tettész szerenti rendelkezésre állnak. Ezeknek tehát a' poroszhatárok felé előnyomulása valóba jele annak, hogy fontos eseményeknek nézünk eléjük.

— A' „Wanderer“ máj. 2-kai száma következő cikket közöl egy földhírtokostól:

Pozson, april 27. Egy bécsi lapban az ó-conservatívek ő ígéhez legközelebb benyújtott emlékiratukat illetőleg fölhívatnak: „Ne vesztegessék idejüket homályos emlékiratokra, hanem fordítsák azt határozott gyakorlati terv kidolgozására,“ vagy más szókkal: mondják ki nyíltan, mit akarnak.“

Mi sem az ó-conservatívekhez, sem az új radikálokhoz nem tartozunk, sohasem esküszünk a' mester szavaira, hívják azt bár Metternichnek vagy Kossuthnak, de mindenesetre igazabb hívei vagyunk a' dynastiának mint az első, 's melegebb honfiak mint a' második. Mi nem vizsgálhatjuk ugyan az ó-conservatívek sziveit és veséit, sem a' német-magyar journalisták és szláv-magyar hittanjelöltekéit, de ismerjük Magyarországnak népei $\frac{1}{10}$ -részenek ohajtatásait, 's azoknak itt szavakat kívánunk adni. Kívánják ök:

1. A' mart. 4. alkotmány szelleme testesüljön meg, tehát

2. A' kivételes állapot szüntessék meg, annál előbb, mert az az olygarchia túlzásait igenis, de az ochlocratiát fékezni teljességgel nem képes, a' vagonyt biztosítani tehát elégtelen.

3. Az összes ministeriumba sorozások Magyarország érdekeinek egy képviselője.

4. A' magyar nemzetiség a' magyar nyelvnek Magyarország fensőbb tanintézetiben tannyelvül, és a' közigazgatás nyelvétül megtartása által biztosítottassék.

5. Magyarország területi épsége tartassék fön, a' vojvodina tehát kebeleztessek vissza, valamint a' magyar katonai határszél is helyzettessek a' magyar korona alá.

6. Erdélyországtól a' székelyföld a' többi magyar kerületekkel együtt csatoltassék Magyarországhoz, és a' székely katonai határszél a' magyar korona alá helyzettessek. A' román és szász föld képezzen külön koronaországokat,

7. Horvát- és Slavonországnak a' Magyarországgal hétszázados összeköttetést önkényt szétépte, — legyen meg akarata.

8. Magyarországnak csak benszülöttek alkalmaztassanak; a' legfelsőbb törvényszék és az illető pénzügyi osztály széke az országban legyen.

9. Az országgyűlés Pesten tartassék, — annak határozatai azon arányban állanak a' birodalmi gyűléseihöz, melyben a' martius előtti országgyűlésekéi az akkori austriai összes ministeriumhoz állottak.

10. A' magyar országcimer, a' magyar színek, a' magyar polgári és katonai egyenruhák tartassanak meg.

11. A' protestans egyház autonómiaja tartassék fön.

12. Minden austriai császár uralkodásra léptekor magát magyar királynak is koronáztassa meg. Ezek (így végzi a' levél) Magyarországnak valóban igen mérsékelt kívánatai. Ha még ezek sem teljesítetnek, ám akkor rájogjon bárki minden egyébről, csak: méltányosság, igazság és jogról ne!“